

Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky		
Bojový řád jednotek požární ochrany - taktické postupy zásahu		
Název: Nebezpečí pádu	Metodický list číslo	6 N
	Vydáno dne: 30. listopadu 2017	Stran: 2

I.

Charakteristika

- 1) Nebezpečí pádu hrozí zejména v nezajištěných prostorech, na konstrukcích a v terénech, kde je hasič ohrožen pádem z výšky, pádem do hloubky, propadnutím, sesutím nebo při pohybu v prostorech s bezprostředním nebezpečím pádu.
- 2) Za prostor s bezprostředním nebezpečím pádu se považuje zejména výška nebo hloubka 3 m a více. Prostorem s bezprostředním nebezpečím pádu není prostor, který je vybaven kolektivním systémem ochrany proti pádu (zábradlí, atiky apod.) nebo nástavba mobilní požární techniky.
- 3) Charakteristika a příčiny pádů:
 - a) *ztráta rovnováhy* - změnou vlastností povrchu zásahových cest a nástupních ploch hasební látkou nebo povětrnostními vlivy, tlakovou vlnou, účinkem reaktivní síly u proudnic,
 - b) *nedostatečné zajištění* - jedná se zejména o podcenění nebezpečí pádu, opomenutí nebo chyby při jištění a zajišťování; nedostatečné nebo špatné sebejištění, které může při zachycení pádu způsobit stržení jisticího nebo znemožnění zachycení pádu,
 - c) *ztráta nervosvalové koordinace* - z důvodu strachu, vyčerpání, úrazu elektrickým proudem, ztráty vědomí, narkotickými účinky některých nebezpečných látek,
 - d) *stržení předměty* - při rozebírání a odklizení konstrukcí, zasažení dalších osob strženými předměty, práce s předměty za silného větru,
 - e) *povětrnostní vlivy* - jedná se o silný, zejména nárazový vítr nebo změnu směru větru, vytváření námrazy na povrchu konstrukcí, na požární technice a věcných prostředcích,
 - f) *ztráta orientace* - za snížené viditelnosti (např. při zakouření) v neznámém nebo velmi členitém terénu nebo objektu. Neoznačené překážky, prohlubně, málo únosné nebo úzké konstrukce na zásahových cestách se mohou stát příčinou pádu,
 - g) *propadnutí nebo sesutí* - hrozí v místech s nedostatečnou únosností nebo únosností sníženou účinky zásahu (např. promáčené konstrukce). Zvláště nebezpečné jsou narušené střešní konstrukce a stropy, stohy, síla, zamrzlé vodní plochy, stavby a rekonstrukce, podmáčené svahy,
 - h) *zřícení konstrukcí* - při pohybu nebo práci po narušených nebo jinak nestabilních konstrukcích. Nebezpečné je rovněž stržení konstrukcí a předmětů, které byly použity jako kotevní body nebo body postupového jištění.
- 4) Nebezpečí pádu dále zvyšují zhoršené klimatické podmínky, nedostatečné osvětlení prostoru, zásahových cest a nástupních ploch, velký pohyb osob v prostoru s nebezpečím pádu, nedostatek informací o výskytu prostorů s nebezpečím pádu.

II.

Předpokládaný výskyt

- 5) Nebezpečí pádu hrozí zejména při zásazích:
- v budovách,
 - na střeších budov, komínech, stožárech,
 - na technologických zařízeních,
 - ve skladech sypkých hmot a stébelnatých plodin,
 - v budovách ve výstavbě nebo v rekonstrukci,
 - v členitém nebo málo únosném terénu,
 - v blízkosti vodních toků,
 - u nádrží s kapalinami,
 - v blízkosti prohlubní.

III.

Ochrana

- 6) Nebezpečí pádu při zásahu nelze úplně vyloučit.
- 7) Nebezpečí pádu lze snížit dodržováním cvičebního řádu, zásad taktiky zásahu, odbornou přípravou hasičů. Z hlediska taktiky jednotek při zásahu spočívá ochrana životů a zdraví hasičů před nebezpečím pádu zejména v následujících zásadách:
- dodržovat taktické postupy pro jednotlivé druhy zásahů (za silného větru, za mrazu apod.),
 - na místě zásahu je nutné průzkumem posoudit, zda hrozí nebezpečí pádu a určit jakým způsobem bude zajištěna bezpečnost hasičů a zachraňovaných osob s ohledem na odpovídající vybavení a výcvik jednotky; přitom je preferován princip kolektivního zajištění před individuálním zajištěním,
 - zajistit bezpečnost zásahových a únikových cest – osvětlení, odvětrání, označení překážek, uzavření nebo ohrazení nebezpečných prostor, posoudit únosnost konstrukcí,
 - správné použití, nasazení, ustavení výškové techniky a věcných prostředků pro práci ve výškách a respektování jejich technických parametrů. **Velitel zásahu může rozhodnout o nedodržení technických podmínek požární techniky a věcných prostředků, jestliže hrozí nebezpečí z prodlení při záchranně života osob¹,**
 - stanovení způsobu zajištění hasičů v prostorech s bezprostředním nebezpečím pádu a vybavení hasičů osobními ochrannými prostředky proti pádu; přitom je preferováno zajištění tzv. „zadržením“ (použití prostředků pro práci ve výšce tak, že je hasiči zabráněno dosáhnout prostoru s bezprostředním nebezpečím pádu),
 - sledovat únosnost nebo průvodní znaky zřícení konstrukcí, zasahovat s ohledem na možnost *nebezpečí zřícení konstrukcí*.
- 8) Ochranné prostředky a zařízení proti pádu
- ochranné prostředky hasiče,
 - požární technika a věcné prostředky pro práci ve výškách,
 - vodící lana, prostředky pro označení překážek a pro ohrazení nebezpečného prostoru,
 - požární technika a věcné prostředky pro odvětrání zásahových cest, jejich osvětlení apod.

¹ § 26 odst. 9 vyhlášky č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany, ve znění pozdějších předpisů.